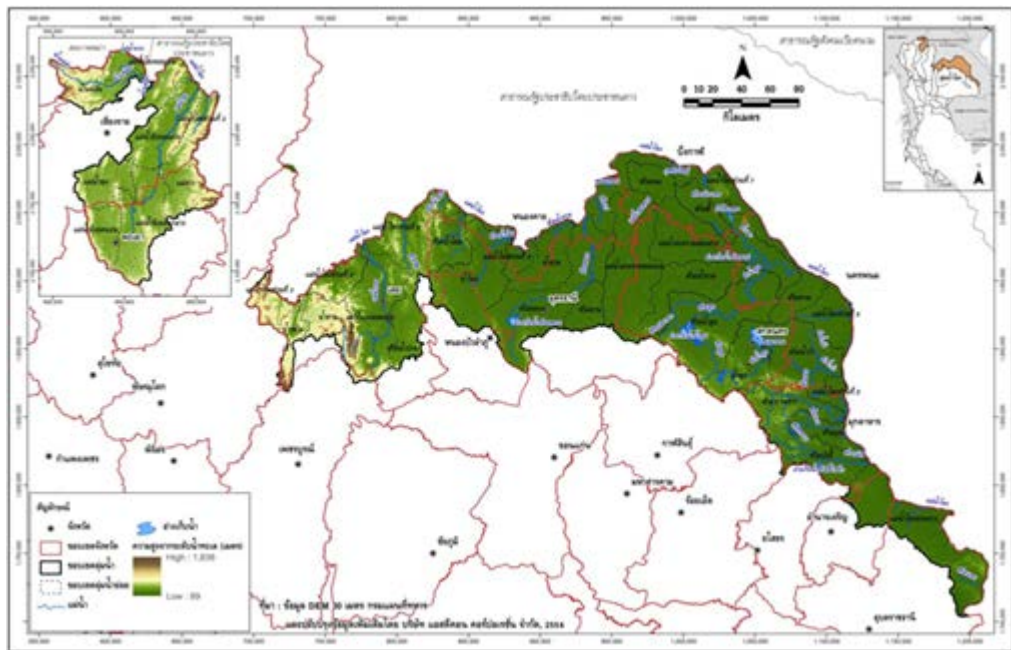

แผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2562 - 2570

ส่วนน้ำเสียเกษตรกรรม กองจัดการคุณภาพน้ำ

กองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งครอบคลุมขอบเขตของพื้นที่ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งหมด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทุกภาคส่วนเพื่อจัดการ ลด ควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ตลอดจนฟื้นฟูคุณภาพน้ำให้เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

รูปที่ 1 สภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำโขง¹

ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือที่จัดทำขึ้นสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ในด้านที่ 4 การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และเป็นส่วนหนึ่งของแผนแม่บทการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟูและการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำเขตลุ่มน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ซึ่งประกอบด้วย 5 มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ 1 ป้องกันควบคุมกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมาย

- 1) กำกับ ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษให้มีการระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กฎหมายกำหนด
- 2) ตรวจสอบ ส่งเสริม จัดการและให้คำแนะนำกับกิจการที่ก่อให้เกิดน้ำเสียมีการจัดการน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด

3) ส่งเสริมการจัดการน้ำเสียและบังคับใช้กฎหมายกับกิจการที่ก่อให้เกิดน้ำเสียตาม กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

4) กำหนดพื้นที่ควบคุม ห้ามตั้ง หรือขยายการประกอบกิจการที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ คุณภาพน้ำ

5) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขคุณภาพน้ำระดับจังหวัด

มาตรการที่ 2 ลดการระบายน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ

1) ศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดในการก่อสร้างระบบรวบรวมและ บำบัดน้ำเสียรวมชุมชน

2) ก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนและจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย

3) พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

4) ส่งเสริมการนำน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดแล้วจากแหล่งกำเนิดมลพิษกลับมาใช้ประโยชน์ หรือปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อลดการเกิดน้ำเสีย

5) ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์หรือได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agriculture Practices : GAP)

6) กำหนดพื้นที่ควบคุมการเลี้ยงสัตว์น้ำกระชัง

7) ศึกษาความสามารถในการรองรับมลพิษของกลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือและ กำหนดอัตราการระบายมลพิษลงสู่แหล่งน้ำ

มาตรการที่ 3 ติดตามตรวจสอบและการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

1) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่กลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ (แม่น้ำสงคราม แม่น้ำอูน แม่น้ำเลย หนองหาร และลำน้ำสาขา) และลำน้ำสาขา อย่างต่อเนื่อง

2) ติดตามตรวจสอบเพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำเพื่อการประปา

3) เฝ้าระวังการลักลอบระบายน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษและกิจการที่ก่อให้เกิด น้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำในพื้นที่กลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ

4) รายงานผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำและแจ้งเหตุมลพิษทางน้ำทางแอปพลิเคชัน หรือ สื่อต่างๆ

มาตรการที่ 4 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งน้ำ

1) ปรับปรุงและพัฒนาแม่น้ำคูคลองและพื้นที่โดยรอบให้ใสสะอาด

2) จัดระเบียบสิ่งรูกล้าลำน้ำ

3) กำหนดมาตรการการเปิด - ปิดประตูระบายน้ำ

มาตรการที่ 5 สร้างการมีส่วนร่วมและจิตสำนึกให้กับทุกภาคส่วน

1) ส่งเสริมหรือสนับสนุนสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและ การระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด

2) เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสีย

ปัจจุบัน (ร่าง) แผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2564 – 2570 ได้จัดส่งไปหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง 9 จังหวัด เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว โดยให้หน่วยงานต่างๆ ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ จะทำให้แผนฯ มีความชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ นี้ เป็นส่วนหนึ่งของแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 กำหนดให้คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนแม่บทการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟูและการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำเสนอ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบ โดยแผนแม่บทดังกล่าวให้ครอบคลุมถึงการรักษาและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำด้วย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปจัดทำเป็นแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่ ดังนั้น ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการยกระดับคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษจะได้จัดส่งไปยังสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1..... <http://mekhala.dwr.go.th/knowledge-basin-kong.php> ศูนย์ป้องกันวิกฤตน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ[ออนไลน์] (เข้าถึงเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2563)